

Höstraps – sortblandning

Av Bengt Nilsson, Svensk Raps AB

Trots det högre utsädespriset ger hybrid-sorten högst ekonomiskt utbyte. En blandning av linjesort och hybrid lyfter avkastningen i förhållande till linjesorten men det ekonomiska utbytet blir lägre än för ren hybrid.

Under en följd av år har det årligen lagts ut en försöksserie där syftet är att se om det är någon fördel att så en sortblandning med en linjesort och en hybridsort i stället för att så en sort i renbestånd. Detta är en odlingsteknik som används av vissa lantbrukare. Försöksserien startade 2000 och årligen har ett försök skördats i Skåne. I och med 2006 års skörd finns sju års resultat att jämföra. Försöksplanen är enkel och innehåller en linjesort och en hybridsort i renbestånd som jämförs med en utsädesblandning av linjesort och hybridsort.

Sorterna som ingått har under åren varierat något. Linjesorten har varit Express 2000-2005 och Carousel 2006 och hybridsorten har varit Artus 2000-2002 och Banjo 2003-2006.

Tidigare har Capitol ingått i renbestånd och som blandning med Express men dessa led har utgått 2006. Utsädesmängden i de olika leden har varit 100 grobara frön/m². I leden med sortblandningen har linjesort och hybrid-sort blandats i förhållandet 50/50 respektive 75/25 grobara frön/m² av respektive sort.

Hybridsorten i renbestånd har inte givit högst fröskörd varje år men i medeltal för hela perioden har den lämnat 19 % högre skörd än linjesorten i renbestånd (tabell 1). Sortblandningarna har som väntat givit högre skörd än linjesorten men lägre än hybridsorten. Eftersom linjesorten har haft ungefär 1,5 % högre oljehalt än hybriden jämnar skillnaderna ut sig något och i tabell 1 visas att skillnaderna mellan försöksleden minskat om man beräknar intäkten i kronor per hektar med beaktande av oljehalten. En annan faktor av betydelse är utsädespriset och om detta beaktas minskas skillnaderna ytterligare men hybridsorten är fortfarande det högst avkastande alternativet med 10 % högre intäkt än linjesorten och sortblandningarna hamnar mellan de båda renbestånden.

Tabell 1. Sortblandning i höstraps. OS 213, OS 214, 7 försök 2000-2006.

	Fröskörd		Råfett		Intäkt		Intäkt- uts.kostnad	
	kg/ha	Rel.tal	kg/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal
Linjesort	4166	100	1866	100	10671	100	10239	100
Hybrid	4951	119	2140	115	12393	116	11246	110
50% linjes.+ 50% hybrid	4649	112	2015	108	11659	109	10870	106
75% linjes.+ 25% hybrid	4533	109	1991	107	11464	107	10853	106

Linjesort = Carousel (Express) 100 grb. frön/m².

Hybrid = Banjo (Artus) 100 grb. frön/m².

Fröpris 2,25 kr/kg + 1,50 kr oljereglering.

Hybridfrö = 1720 kr/enhet.

Linjesort = 82 kr/kg.